

УХВАЛА

Міжнародної науково-практичної конференції “**Наукові засади природоохоронного менеджменту екосистем Каньйонного Придністров’я**”, присвяченої 100-річчю ботанічних досліджень у регіоні, яка відбулася 11-12 вересня 2014 року на базі національного природного парку “Дністровський каньйон” (Тернопільська обл.)

Міжнародна науково-практична конференція “**Наукові засади природоохоронного менеджменту екосистем Каньйонного Придністров’я**” організована національним природним парком “Дністровський каньйон” у співпраці з Міністерством екології та природних ресурсів України, Департаментом екології та природних ресурсів Тернопільської ОДА, Інститутом екології Карпат НАН України, Тернопільським національним педагогічним університетом імені Володимира Гнатюка, ВП НУБіП України “Заліщицький аграрний коледж ім. Є. Храпливого”.

Конференція викликала зацікавлення наукової спільноти, державних природоохоронних структур і громадських екологічних організацій. Участь у ній як автори опублікованих матеріалів та усних виступів взяли понад 100 осіб з південних, центральних і західних регіонів України, з Росії та Польщі, що представляли 8 вишів України, одну ЗОШ, 4 університети Польщі, 7 науково-дослідних установ НАН України та одну Російської АН, 7 національних природних парків, 2 ботанічні сади та один краєзнавчий музей

Основною метою конференції було обговорення концептуальних питань і вироблення практичних рекомендацій щодо збереження унікальних екосистем Середнього Дністра в умовах створення у регіоні низки національних природних парків і подальшого наростання різних форм антропогенного впливу на природне середовище.

За результатами роботи пленарного та секційних засідань учасники конференції **ухвалили:**

Вважати пріоритетним напрямом діяльності відділу науки НПП “Дністровський каньйон” проведення досліджень щодо інвентаризації та пізнання геологічного, геоморфологічного, палеонтологічного, ботанічного, мікологічного та фауністичного різноманіття територій, що включені до складу парку та суміжних з ними, а також започаткування й ведення моніторингу змін у складі фіто-, міко- та зообіоти під впливом антропогенних навантажень, а також змін

в абіотичних складових екосистем регіону. З метою оптимізації цих робіт забезпечити широке залучення спеціалістів з провідних природничих установ України, сприяючи їхній тісній співпраці зі співробітниками Парку.

Активно здійснювати накопичення й критичне опрацювання інформації про геологічне, геоморфологічне та біотичне різноманіття території парку, його історико-культурні цінності, рекреаційний потенціал і соціально-економічні проблеми й перспективи розвитку місцевих громад з метою формування якісної інформаційної основи для подальших робіт щодо розробки Проекту організації території національного природного парку, охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів й об’єктів та обґрунтування функціонального зонування.

Вважати, що оселищна концепція збереження біотичного та ландшафтного різноманіття нині є найкращим інструментом оптимізації охорони природи в умовах щільно заселених територій України, для яких характерна давня трансформованість природних ландшафтів і біоти. Тому, важливим є сприяння впровадженню її принципів в Україні в аспектах правового забезпечення та практичного застосування. Для цього необхідно працювати над удосконаленням законодавства, що стосується збереження біорізноманіття, національної екомережі та природно-заповідного фонду, включивши низку поправок до відповідних Законів України, які б наблизили концепцію формування національної екомережі до підходів, що є визначальними під час формування Загальноєвропейської екомережі. Одним з головних аспектів у цьому контексті слід відмітити необхідність визнання на законодавчому рівні оселищної концепції збереження біотичного й ландшафтного різноманіття у відповідності з вимогами Бернської конвенції, яка ратифікована Україною.

Рекомендувати Міністерству екології та природних ресурсів України розробити й затвердити у встановленому порядку комплексну національну стратегію фінансування територій та об’єктів природно-заповідного фонду краї-

ни, сприяти впровадженню бізнес-планування природоохоронних територій як обов'язкової практики. Сприяти розвитку національних фондів зі статутними завданнями сприяння розвитку заповідної справи в Україні та підтриманню міжнародних контактів природоохоронних установ.

Рекомендувати Мінприроди України сприяти законодавчому визначенню статусу геопарків в Україні як нової форми збереження та ефективного еколого-освітнього, просвітницького та рекреаційного використання геологічної, геоморфологічної та технологічно-історичної спадщини, а також основи для розвитку нових форм екологічно-ощадливого туризму.

Вважати за необхідне включити в систему державного фонового моніторингу стану довкілля моніторинг за станом популяцій видів, у першу чергу рідкісних і тих, що перебувають під загрозою зникнення як один з розділів моніторингу стану біорізноманіття; з'ясувати причини зменшення чисельності зникаючих видів, у разі потреби вжити адекватних науково обгрунтованих заходів щодо їх відтворення, у тому числі із застосуванням активних заходів.

Рекомендувати Мінприроди України всіляко сприяти посиленню роботи щодо залучення громадськості до вирішення питань збереження степових ділянок, болотистих місцевостей з рідкісною рослинністю, зокрема з метою недопущення їх заліснення, осушення та інших форм руйнівного використання.

Рекомендувати Міністерству екології і природних ресурсів України розпочати роботу щодо створення державної природно-заповідної установи на правобережжі Дністра в межах Івано-Франківської області з метою охоплення державними гарантіями охорони цілісної екосистеми Середнього Дністра. Звернутись до провідних фахівців природоохоронної справи з проханням забезпечити науковий супровід такого проекту.

Вважати доцільним на базі НПП "Дністровський каньйон" створити робочу групу з

провідних науковців для започаткування підготовки обгрунтування формування резервату біосфери "Середнє Подністер'я" на основі проєктованого НПП "Дністровський-Чайковицький" (Львівська обл.) та нині наявних НПП "Дністровський каньйон" і РЛП "Дністровський каньйон" (Тернопільська обл.), Галицького НПП та Дністровського РЛП (Івано-Франківська обл.), НПП "Подільські Товтри" (Хмельницька обл.) та НПП "Хотинський" (Чернівецька обл.). Розпочати проведення відповідних консультацій із зацікавленими сторонами щодо підготовки відповідного подання до ЮНЕСКО.

Вважати, що в подальшій роботі відділу екологічної освіти НПП "Дністровський каньйон" пріоритетними мають бути напрями й методи, що наближують її до європейських еколого-освітніх стандартів.

Наголосити на важливості використання в діяльності парку історико-культурної спадщини на територіях природно-заповідного фонду, екотуризму та рекреації в поєднанні з еколого-освітніми та природоохоронними акціями, які проводяться на територіях природно-заповідного фонду, як основних інструментів підвищення зацікавленості до природно-заповідних територій, привабливості регіонів для туристів. Продовжити роботу зі створення геотуристичних маршрутів.

Відмітити визначну роль у створенні НПП "Дністровський каньйон" Миколи Петровича Чайковського, при Парку створити музейний куток з матеріалами про історію становлення цієї установи. Адміністрації Парку активізувати роботу зі створення музею природи.

Беручи до уваги унікальність природних комплексів Каньйонного Придністер'я, їх значну наукову цінність у світовому вимірі, важливість виваженого наукового обгрунтування шляхів їх збереження та раціонального використання із залученням широкої наукової та природоохоронної громадськості, вважати доцільним проводити започатковану конференцію з періодичністю в 3 роки.

СХВАЛЕНО ОДНОГОЛОСНО НА
ЗАКЛЮЧНОМУ ПЛЕНАРНОМУ ЗАСІДАННІ 12.09.2014 Р.